

Λυκούργος Λογοθέτης
Νικόλαος Μαλικούτης

Λυκούργος Λογοθέτης

Η αρχή της ζωής και το όνομα

Ο Λυκούργος Λογοθέτης δε λεγότανε ούτε Λυκούργος, ούτε Λογοθέτης. Το πρώτο είναι τιμητικό παρατσούκλι που τούχαν οι φιλικοί δώσει για την πίστη του στους νόμους και την αγάπη της δικαιοσύνης. Το δεύτερο είναι αξίωμα. Τον έλεγαν, απλούστατα, Γιώργη. Κι ήταν γιος παπλωματά φτωχού από το Καρλόβασι.

Ένας καλόγερος, ο Άνθιμος, ήταν αγιογράφος με κάποιο τάλαντο. Είχε φήμη πολύ καλή και σαν άνθρωπος. Όταν ο Λυκούργος δοκίμασε τις πρώτες νεανικές ανησυχίες, ο Άνθιμος ήτανε κιόλας πρωτοσύγκελος στο μετόχι του μοναστηριού του Σινά, στην Πόλη. Έτρεξε κοντά του.

Η μόρφωση

- Και μπόρεσε να μορφωθεί τόσο καλά, ώστε όταν ο Κωνσταντίνος Υψηλάντης, ηγεμόνας της Βλαχίας τότε, χρειάστηκε γραμματέα, ο Λυκούργος μπόρεσε να τον υπηρετήσει θαυμάσια. Στη συνέχεια ο Γεώργιος Παπλωματάς γίνεται γραμματέας του ηγεμόνα της Βλαχίας και της Μολδαβίας, Αλέξανδρου Σούτσου τον οποίο και ακολουθεί στην Κωνσταντινούπολη. Η σκέψη του ήταν στην πατρίδα, τη Σάμο.

Ο Λυκούργος,
αξιωματούχος

Η θέση ευθύνης

- Η Σάμος στέναζε κάτω από ανάξιο ζυγό, δύο φορές βαρύ, Ο Λογοθέτης έθεσε ως σκοπό της ζωής του να αναλάβει αυτός τις τύχες της Σάμου και να την οδηγήσει στην Ελευθερία. Ο Καπουδάν πασάς, που εξουσίαζε φορολογούσε και καταπίεζε τα νησιά του Αιγαίου, μόνο τους Σαμιώτες δεν είχε δικαίωμα να ενοχλήσει. Μόνον αυτοί, απ' όλους τους πληθυσμούς των νησιών, μπορούσαν νάχουν χριστιανό ηγεμόνα. Αυτή τη θέση θέλησε να διεκδικήσει ο Λογοθέτης προκαλώντας, όπως ήταν φυσικό, την αντίδραση των προεστών της Σάμου. Έτσι αν και κατάφερε «να διορισθεί κανονικός πληρεξούσιος του σαμακού λαού»

Εκπρόσωπος των
Σαμίων

Καπουδάν
πασάς

Οι αντιδράσεις και ο Λογοθέτης

Μόλις πάτησε το ποδάρι του στη Σάμο βρέθηκε αντιμέτωπος μ' ολόκληρη "συνέλευση". Όμως η δράση του και η παρουσία του στη Σάμο είχε το μεγάλο αγαθό να βάλει τον εσωτερικό πολιτικό αγώνα και τα λαϊκά στρώματα που ήσαν υγιέστερα» Έτσι σχηματίστηκε το κόμμα των "Καρμανιόλων" από τα φιλελεύθερα λαϊκά στοιχεία, με σκοπό την αποτίναξη του ζυγού των προκρίτων. Αυτοί, από το άλλο μέρος, συνασπίστηκαν σ' ιδιαίτερη μερίδα. Ο λαός τούς ονόμασε "Καλλικαντζάρους".

- **Καρμανιόλοι**, ονομάζονταν τα μέλη ενός λαϊκού επαναστατικού κινήματος που εκδηλώθηκε στη Σάμο λίγο πριν και κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του 1821.
- Οι Καρμανιόλοι ήλθαν σε αντιπαράθεση με τους "Καλλικαντζάρους", δηλ. τους προεστούς της Σάμου οι οποίοι είχαν συμμαχήσει με την τουρκική εξουσία.

Ανάμεσα σε
Πατριώτες και
Προδότες

«να τον
βγάλουν από τη
μέση»

Ο Λογοθέτης όμως που είχε αναγκαστεί να επιστρέψει στην Πόλη, έπρεπε πρώτα να παλέψει για την ίδια του τη ζωή. Οι πρόκριτοι διαπιστώνοντας ότι ο λαός της Σάμου ήταν με το μέρος του Λυκούργου Λογοθέτη αποφάσισαν να τον βγάλουν από τη μέση. Έστειλαν κρυφά μερικούς εμπίστους στην Πόλη και πρόδωσαν στην Υψηλή Πύλη όσα είχαν ακούσει αόριστα και όσα μάντευαν για τους εθνικούς σκοπούς του Λυκούργου. Μέσα στην ίδια κατηγορία ότι ετοιμάζουν κινήματα κατά της αυτοκρατορίας πήραν και όσους τον πλησίαζαν στην Πόλη. Ο Λυκούργος Λογοθέτης συνελήφθη και, ύστερα από έντονες παρασκηνιακές πιέσεις ισχυρών φίλων του στην Κωνσταντινούπολη, η αρχική απόφαση για τον αποκεφαλισμό του μετατράπηκε σε εξορία στον Άθω.

Από τη Σμύρνη στη Σάμο!

- Όταν αργότερα οι πιέσεις των ισχυρών φίλων του έφεραν και την απελευθέρωσή του, ο Λογοθέτης, με τους Σαμιώτες προεστούς να συνεχίζουν να τον έχουν στο στόχαστρο, μετέβη στην Σμύρνη.
- «Για να ζει έκανε το γιατρό και το φαρμακοποιό. Ήταν ακριβώς η εποχή 1819 – 1820 που η εμπορική λέσχη, όπου σύχναζε η αφρόκρεμα των ομογενών, είχε γίνει εθνικό κέντρο σπουδαιότατης σημασίας.» Η φιλική εταιρεία είχε στρέψει και στη Σμύρνη την προσοχή της. **Ο Λυκούργος είχε μνηθεί πρώτος. Με λαχτάρα περίμενε, από στιγμή σε στιγμή, το σύνθημα να συνεχίσει τον αγώνα** του όχι πια κάτω από την προσωπίδα της τοπικής ανεξαρτησίας, αλλά στ' ανοιχτά με το έμβλημα της ελευθερίας του ελληνισμού.» Όταν μια μέρα έφθασαν στη Σμύρνη τα μεγάλα νέα, ότι ο Μωριάς είχε σηκώσει τα όπλα, ο Λογοθέτης έγινε άφαντος. Μάταια η πελατεία του, γραικοί και Τούρκοι, γύρευαν να τον βρουν, να πάρουν τα γιατροσόφια του. Είχε μπει νύχτα σε καϊκι ψαριανό, να πάει να επαναστατήσει τη Σάμο».

Νικόλαος
Μαλικούτης

ΝΙΚΟΛ. ΜΑΛΙΚΟΥΤΗΣ

Βίος και Πολιτεία η γενναιότητα

Ο **Νικόλαος Μαλικούτης** γεννήθηκε στα **Βορίζια το 1782**. Ήταν ένας από τους ξακουστούς **χαϊνήδες της Μεσαράς**. Με την έναρξη της επανάστασης του 1821, θέλησε, αμέσως, να εμπλακεί στον αγώνα και «μπήκε» κάτω από τις διαταγές του τότε γενικού επαναστατικού αρχηγού της Κεντρικής και Ανατολικής Κρήτης, **καπετάν Μιχάλη Κουρμούλη**, από τον **Κουσέ**. Στη συνέχεια όπως και τόσοι άλλοι κρητικοί έλαβε μέρος σε πάρα πολλές μάχες σε διάφορα μέρη της Κρήτης. Η γενναιότητα του φάνηκε αμέσως και φυσικά διακρίθηκε για το θάρρος και την ανδρεία του. Στα 1824 τον συναντάμε στην Πελοπόννησο και στην Στερεά Ελλάδα να πολεμάει τους Τούρκους. **Τον Απρίλη του 1827 πολεμά στην μάχη του Φαλήρου όπου καταφέρνει να σωθεί και στη συνέχεια έρχεται στην Κρήτη**. Τότε γίνεται Αρχηγός των επαναστατών στη Μεσαρά.

Μιχάλης
Κουρμούλης

Στην Κρήτη το
1828 ...

Τον Αύγουστο του 1828 οι *Νικόλαος Μαλικούτης και Μιχαήλ Κόρακας* σκοτώνουν με ενέδρα τον *Περιβόητο Πασά και δυνάστη των Χριστιανών Ιμπραχήμ Αγριολίδη*. Αυτό θα φέρει πολύ μεγάλες επιπτώσεις στους χριστιανούς που μένουν στο Μεγάλο κάστρο. Οι Τούρκοι μεταφέρουν στην πόλη το σώμα του Πασά και δίδεται αμέσως σύνθημα να σφαχτούν όσο περισσότεροι άοπλοι χριστιανοί γινόταν. Η οργή τους όλη είχε πέσει πάνω στους *αρχηγούς Νικόλαο Μαλικούτη και Μιχαήλ Κόρακα*.

Ιμπραήμ
Αγριολίδης

Μιχάλης
Κόρακας

Ανάμεσα σε
δύο πυρά ...

- Ήταν Πάσχα του 1830... Οι καπεταναίοι είχαν όλοι μαζευτεί στην *Πόμπια* για να γιορτάσουν την μεγαλύτερη τους γιορτή και όπως γνωρίζουμε το γλέντι κρατούσε και τις επόμενες ημέρες. Έτσι διάλεξαν την Νύχτα της Δευτέρας ή Τρίτης της Διακαινησίμου και ξεκίνησαν από το Μεγάλο Κάστρο με 500 ιππείς. Αρχηγός τους ο **Ντελής Χουσεΐν**. Έφτασαν μέχρι τον Χάρακα και τα Χουστουλιανά και εκεί κρύφτηκαν και περίμεναν στήνοντας μια μεγάλη ενέδρα. Την άλλη μέρα ο Χουσεΐν στέλνει 30 μόνο ιππείς στον κάμπο της Πόμπιας και αμέσως οι αρχηγοί των επαναστατών μην καταλαβαίνοντας ότι πρόκειται για απάτη τους επιτέθηκαν. Την ίδια στιγμή κατέφθασαν και οι υπόλοιποι ιππείς των Τούρκων και οι δικοί μας επαναστάτες βρέθηκαν ανάμεσα σε δύο πυρά.

«Ανάμεσα σε δύο πυρά»

Ηρωικό τέλος

- Ο Νικόλαος Μαλικούτης, μαζί με εννιά εθελοντές κατευθύνεται στο χωριό Τρυπητά στο ναό του Μιχαήλ Αρχαγγέλου που κλείνονται μέσα προσπαθώντας να αμυνθούν. Μάταια όμως ... Ο Ντελή Χουσεΐν καλεί τον Μαλικούτη με τους εθελοντές να παραδοθούν και τους υπόσχεται με μεγάλους όρκους στο κοράνι, ότι δεν θα πάθουν τίποτε. Ο Μαλικούτης αντιστέκεται, πιστεύει ως την τελευταία στιγμή πως οι άλλοι καπετάνιοι θα κατορθώσουν να διασπάσουν την πολιορκία και να τους απελευθερώσουν. Τα πυρομαχικά τους όμως τελειώνουν κι έτσι αναγκάζονται να παραδοθούν. ***Ο Μαλικούτης οδηγείται στο Μεγάλο Κάστρο δεμένος πισθάγκωνα και εκεί τον υποβάλλουν σε φρικτά βασανιστήρια και εξευτελισμούς.***

«Τα μπαϊράκια
δεν χαλούν»

- Η λαϊκή παράδοση θέλει να είναι ανάμεσα στον όχλο των Τούρκων και η πρώτη γυναίκα του Ιμπραχήμ Αγριολίδη που ήθελε να τον κρεμάσουν στην Πλατεία των Λιονταριών λέγοντας: **«Ως κι η Αγριολίδαινα εβγήκε στο παλάτι κι είπε να τονε σφάξουνε, να παρ' ένα κομμάτι».**
- Μάλιστα λένε πως ξεψυχώντας ο Μαλικούτης είπε τούτα τα λόγια στους Τούρκους βασανιστές του: **«Εμένα κι αν με κάνετε θρουλιά-θρουλιά στην τάβλα, τα μπαϊράκια δε χαλούν, μόνο θα έρθουν άλλα».**

Ο δραματικός
επίλογος του
ήρωα

« Σέρνεται ακόμη το κορμί του μάρτυρα στους δρόμους

*Η κεφαλή του λιόσπαρτα γίνεται μεσ ' τις πέτρες
κι η όψη του εσκόρπιζε το φόβο, την τρομάρα.*

*Δεν φαίνεται απ' τα αίματα που είναι κει πημένα
μένει το στόμα του κλειστό και πάντα βουβαμένο»...*

- **Θα 'ταν 25 του Ιουνίου του 1830 σαν συνέβησαν όλα τούτα. Ο Νικόλαος Μαλικούτης ήταν μόλις 48 ετών!**